

Endvidere staar der i § 4, at Lærlingekommissionen kan nægte at godkende Kontrakten, naar Vederlaget til Lærlingen ikke efter dens Skøn staar i rimeligt Forhold til det, han skal yde. Det er ogsaa et Punkt, som vi ikke under nogen Omstændigheder vil kunne gaa med til. Saaledes som det staar i Lovforslaget, lyder det ganske vist ikke saa strengt, som naar man lægger Mærke til, hvad Ministeren sagde ved Lovforslagets Fremsættelse. Ministeren udtalte nemlig, at Lønnen for Lærlinge skulde svare til, hvad der udkræves til Klæder, Kost og Logi. Her maa man huske paa, at Læretiden strækker sig over en Aarrække, og det er givet, at i den første Del af denne Aarrække har Læremesteren som Regel stor Tilsætning ved at have Lærlinge; dels ødelægges der meget, og før Lærlingene bliver vænnet til Faget, er det i det hele vanskeligt for dem at frembringe noget, der er af nogen Værdi, set i Forhold til Betalingen. Til Gengæld kan Lærlingene naturligvis det sidste Par Aar, hvor deres Løn ogsaa stiger noget, præstere noget Arbejde, som altsaa delvis maa ækvivalere den Mindreindtægt eller det Tab, Læremesteren har haft paa dem de første Aar. Nu maa det ikke forstås saaledes, at vi er imod, at der ydes en rimelig Betaling til Lærlingene. Det er muligt, at der er Tilfælde og har været Tilfælde, hvor der er ydet for lidt; men ligesom der — jeg mindes ikke, om det staar i Lovforslaget her, eller om det er i den tidligere Lov — kan være Forhold, hvor der ikke alene ikke skal betales Vederlag til Lærlingen, men hvor der tværtimod skal betales, for at han overhovedet kan komme i Lære, saaledes er der i det hele taget mange Hensyn at tage i de forskellige Fag og de forskellige Forhold; man kan derfor paa ingen Maade gaa med til at overlade til en udenforstaaende Kommission — oven i Købet sammensat saaledes, som her er foreslaaet — at godkende, hvilken Løn der skal ydes en Lærling i Læretiden.

I § 7 foreslaas der, at Arbejdstiden for Lærlinge ikke maa overstige 8 Timer i Løbet af et Døgn. Vi maa der fastholde, at det skal være Fagets Arbejdstid, hvad enten Faget er Haandværk, Handel, eller hvad det er. Vi ved ikke, hvad der vil resultere af de nu stedfindende Forhandlinger, men det er jo muligt, at vi kommer ned til en Arbejdstid eller i Nærheden af en Arbejdstid paa 8 Timer. I hvert Tilfælde er vi i det Foraar, der er gaaet, kommet meget langt ned der-

imod; Arbejdstiden er nu 9 Timer daglig, og endda en Time mindre om Lørdagen, altsaa kun 53 Timer om Ugen, og det er, som sagt, muligt, at vi kommer endnu længere ned. Men vi maa fastholde, at Arbejdstiden for Lærlinge bliver Fagets Arbejdstid, hvad enten det saa er Handel eller Haandværk, det drejer sig om, og at man saa har Lærlingen den her foreslaaede halve Time til Tilrettelæggelse eller Oprydning paa Arbejdsstedet. Der staar endvidere, at Arbejdstiden skal være fra 6 Morgen til 6 Aften, medens den tidligere til Dels laa fra 5 Morgen til 7 Aften, og ganske vist gives der Ret til at faa Dispensation i denne Henseende, og denne Dispensation vil vel ogsaa kunne faas, men det var dog nok saa godt, om det i Loven var lidt kraftigere formuleret, at man kunde have Ret til at arbejde ud over den Tid i Fag, hvor det var nødvendigt. Der er f. Eks. rettet Henvendelser til mig fra Trykkerier, som siger, at det kan være nødvendigt; og i Bagerier kan der ligeledes være Nødvendighed for, at der arbejdes ud over den her fastsatte Tid.

I § 8 er der en Bestemmelse om, at Lærlingene ikke maa anvendes til Arbejde paa Folkekirkens Søn- og Helligdage. Efter mit Skøn maa dette ændres saaledes, at der kommer til at staa „som Regel“ eller „hvor det kan lade sig gøre“. Der er Forhold, hvor Nødvendigheden kræver, at der maa arbejdes paa Søn- og Helligdage; Malere maa f. Eks. undertiden arbejde paa saadanne Dage, naar Forretningslokaler skal gøres i Stand. Ligeledes maa der i Bagerifaget arbejdes paa hver af Ugens 7 Dage. Men i saadanne Tilfælde skulde det selvfølgelig eventuelt bestemmes, at Lærlingene i Stedet fik fri en anden Dag i Ugen. Det er imidlertid givet, at der ikke maa være et absolut Forbud imod at arbejde paa alle Søn- og Helligdage.

I § 10 findes en Bestemmelse om, at Lærlingene ikke som i tidligere Tid skal være Hustugt undergivne. Ogsaa den Bestemmelse bør efter vor Mening ændres, og Hustugten burde bibeholdes overfor mandlige Lærlinge. Man maa huske, at det her drejer sig om Drengene fra 14 Aars Alderen til unge Mennesker i 18 Aars Alderen, og der bør Læremesteren have samme Ret overfor en Dreng, som ikke vil makke ret, som er drilagtig o. s. v., som han eventuelt vilde have overfor sin Søn, hvis han optraadte saaledes. Selvfølgelig bør denne Bemyndigelse ikke over-